

СПІЛКУВАННЯ З ВАЖКИМИ БАТЬКАМИ. ЯК НЕ ДАТИ ЗАГНАТИ СЕБЕ В КУТ?

Кожен учитель розуміє вираз «важкі батьки», тому що педагоги точно знають, що не тільки діти можуть бути важкими. Іноді мами і тата скандалять, іноді телефонують у такий час, коли і близькі люди зателефонувати не наважаться. Є такі батьки, які вимагають, щоб ви ставилися до їхньої дитини особливо уважно або ставили тільки високі бали. Як правильно поводитися вчителю, спілкуючись з батьками, які часом поведуться так, що їхня поведінка заводять у глухий кут? Розгляньмо кілька таких ситуацій і знайдемо для них гарні й правильні рішення.

Розгніваний тато практично вривається в клас або вчительську. Він гнівно вигукує різкі фрази, звертаючись до вас, можливо, навіть ображає вас або школу. Ви не очікували такого нападу, не розумієте, у чому справа. Як з гідністю обернути подібну ситуацію на свою користь? Справа відбувається при дітях? Головне завдання — відвести розгніваного батька подалі від дитячих очей і вух. Але що робити, якщо такий батько вас абсолютно не чує? Розмовляти варто тільки короткими фразами, спокійним, але в той же час досить гучним і впевненим голосом.

- Пройдемо зі мною. Говорити ми будемо в іншому місці.

Або ось так:

- Вийдемо звідси. Зараз ми підемо в учительську і там спокійно поговоримо.

Агресивні люди поведуться напористо, але вони не очікують від вас спокійної впевненості у відповідь. А що робити, якщо тато продовжує кип'ятитися, і ви не можете вивести його «з поля бою»? Різко поверніться спиною і йдіть геть.

Як правило, приголомшений нападник мимоволі буде змушений піти за вами. І тут вже позиції змінюються. Він бачить вашу спину, але не обличчя. У вас є час прийти до тями, а його позиція нападника перетворюється на залежну. Але от ви пішли від дітей і тепер вам необхідно брати ситуацію у свої руки. Якщо ви маєте справу з агресивним співрозмовником, то вибирайте правильне місце для переговорів. Не заганяйте себе в кут своїми руками. Ззаду у вас завжди повинен бути шлях до відступу. Тобто, якщо батько буде продовжувати наступати на вас, ззаду не повинна виявитися стіна або глухий кут.

Не займайте таку позицію, у якій ви будете сидіти, а батько стояти, нависаючи над вами. Позиції повинні бути «на рівних». Тому краще розмовляти стоячи. Потік негативу не припиняється, але ви не чуєте ніяких конструктивних запитань чи ідей? Тоді скористайтеся гарним прийомом: скажіть, що вам потрібно піти ненадовго. Цей прийом допомагає збентежити співрозмовника. Той втрачає ґрунт під ногами, адже ви йдете, і йому якийсь час буде просто ні на кого нападати. Коли ви повернетесь, його запал уже достатньо спаде, і можна переходити до конструктивної розмови, вести яку вже будете ви.

За час вашої відсутності ви зможете продумати свої питання, які повинні бути чіткими і зрозумілими. Не варто говорити агресору, що з вами не можна розмовляти в такому тоні, що тут школа і т.ін. Краще сказати, що ви бачите, як він розгніваний і вам потрібно дізнатися причину. Але попросіть його припинити кричати і спокійно розповісти, у чому справа.

Маленький секрет: приходячи до школи, батько відчуває все те, що він переживав у дитинстві, коли був школярем. І якщо він раніше боявся вчителів, виступи біля дошки, повернення батьків зі зборів, то, змушений приходити до школи з приводу своєї дитини, він, уже дорослий, виливає свої старі образи на вчителів свого чада. Така дитяча позиція рідко буває конструктивною, тому не варто продовжувати бесіду занадто довго. І взагалі, якщо ви розумієте, що розмовляти з таким батьком вам занадто складно, ви спокійно можете покликати когось на допомогу — завуча, директора і навіть охоронця. Їхня присутність напевно заспокоїть розгніваного батька.

Батьки учнів телефонують вам у пізній час, незважаючи на вихідні та свята. Причому, розмови рідко бувають короткими. А вам ніяково сказати, що ви втомилися або вам потрібно робити сімейні справи.

Правила гри — ось що вам потрібно. І робити це варто на самому початку вашого знайомства з батьками. Ви берете новий клас. На першій зустрічі з батьками або на зборах закладаються основи ваших з ними стосунків. І саме тоді ви повинні розповісти їм про те, як буде вибудовуватися ваше спілкування: коли вони зможуть прийти до ліцею, щоб поставити вам питання про дитину, коли зможуть вам зателефонувати. Ось тут ви і повідомляєте, що телефонувати вам можна в будь-який будній день до 19 години (час, звичайно ж, ви встановлюєте самі, але межі не повинні бути занадто тривалими). Не дозволяйте батькам класу телефонувати вам занадто пізно. Ви повинні дати зрозуміти батькам, що готові завжди їх вислухати, зрозуміти і допомогти. Але ви так само повинні з перших хвилин спілкування показати батькам, що у вас є недоторканий час і витримати ту дистанцію, яка надалі не дасть їм турбувати вас вечорами.

Якщо ж деякі батьки все ж телефонують вам занадто пізно, то скористайтеся можливістю ще раз встановити межі вашого спілкування. Запитайте, що

мама чи тато хотіли запитати, але не відповідайте на питання зразу, а домовтеся, що зателефонуєте завтра в робочий час. Будьте ввічливі, але тверді у своєму намірі не продовжувати розмову занадто довго. Дайте зрозуміти, що зараз поспішаєте, зайняті якоюсь важливою справою або відпочиваєте.

Але якщо вам не вдається згорнути розмову відразу і вона затягується на годину або навіть більше? Вам ніяково перервати співрозмовника, але ви не бачите можливості її закінчити, оскільки співрозмовник весь час говорить. Простий, хоча, можливо, не надто коректний спосіб — імітувати «обрив зв'язку». Ви можете перетелефонувати і продовжити розмову, але так ви перехопите ініціативу. Ви зможете сказати, що із задоволенням поспілкуєтесь зі співрозмовником в інший час, але не сьогодні. Будьте наполегливі і не попадайтеся на вудку любителя поговорити. Якомога швидше згортайте розмову і кладіть слухавку.

Що робити, якщо батьки звинувачують вас у недостатній якості викладання, у тому, що ви занадто погано вчите їхню дитину? Низький рівень знань, погані оцінки... Прикро?

Такі слова чути особливо прикро. Адже ви працюєте, не покладаючи рук, намагаєтеся допомогти і навчити кожну дитину. Розгубленість, образа — ось почуття, які відчуває вчитель у цей момент. І хочеться спростовувати слова батьків, довести, що це не так. Але ж подібні нападки найчастіше бувають результатом завищених вимог до дитини, бажанням бачити свою дитину найрозумнішою і найкращою. І це не стільки каміння у ваш город, скільки невпевненість у своїх батьківських силах, відчуття, що здібності дитини недостатньо гарні. Не завжди те, що кажуть батьки, і є істинним сенсом їхніх претензій. Переверніть ситуацію.

Для початку вислухайте батьків. Дозвольте їм виговоритися, при цьому ставте навідні запитання:

- Чому ви так думаєте?
- Як ви вважаєте, що саме не розуміє ваша дитина?
- Чи хочете ви прийти на урок, щоб подивитися, як проходить навчання?

Ваша відкритість завжди розташує до вас співрозмовників і скаже їм про те, що ви не згодні з їхньою думкою.

Деякі вчителі вважають, що «кращий спосіб захисту — напад». Вони звинувачують батьків у тому, що ті не виконують з дитиною домашні завдання, проводять з нею занадто мало часу. Але така розмова не буде конструктивною. Вам краще обмежитися короткою розповіддю і парою ілюстрацій до неї. Батьки позбавлені можливості побачити навчальний

процес. Дозвольте їм бути присутніми на уроці. Поясніть батькам те, що вони можуть не зрозуміти. Розкажіть об'єктивно про здібності дитини, не забудьте знайти щось позитивне, адже якщо ви будете говорити лише про погане, то ваша розмова закінчиться ще гірше, ніж почалася. Покажіть дитячі зошити і прокоментуйте їх. Розкажіть, як оцінюєте роботи, чому саме так, на що батькам слід звернути увагу. Підкресліть, що ви — не противники, а союзники, одна команда, мета якої — дати дитині гарну освіту, підготувати її до життя, не забути про душевні якості.

НАШ ДЕВІЗ В РОБОТІ З БАТЬКАМИ

СТАВИТИСЯ ДО БАТЬКІВ:

До нетерплячих - терпляче;

До сором'язливих - турботливо;

До розгніваних - доброзичливо;

До образливих - особливо тактовно;

До грубих - делікатно.

А до всіх разом - уважно!

